

РЕШЕНИЕ

№ 3877

гр. София, 05.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав**, в публично заседание на 22.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **10859** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на С. Алхусан А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Д. Алзор, С., гражданин на С., с адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Решение № 10628 от 08.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено при неправилно приложение на закона. Жалбоподателят твърди, че е напуснал С. поради обоснована заплаха за живота и сигурността му. Счита, че анализът на обстановката в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Твърди, че в страната му на произход е налице вътрешен въоръжен конфликт като основание за предоставяне на хуманитарна закрила по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, вр. решение на СЕС по дело С-465/07. Поддържа, че не може да бъде върнат в С., конкретно в Провинция Д. Алзор, както и, че органът неправилно не е взел предвид, че не може сигурно да пътува до конкретен регион на С., нито да се установи там. Обосновава страх от преследване именно в този регион на произход. В допълнение поддържа възможност да бъде мобилизиран в сирийската армия или да бъде принуден да се включи в кюрдските сили. Претендира се отмяна на решението.

Ответникът – председател на ДАБ при МС, чрез упълномощения процесуален представител юрк. К., оспорва жалбата.

Представителят на СГП изразява становище за отхвърляне на жалбата.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено следното:

Не е спорно по делото, че С. Алхусан А. е подал молба вх. № ОК-13-1348 от 29.07.2024 г. по описа на РПЦ С. и рег. № УП-23572 от 29.07.2024 г. по описа на ДАБ-МС за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Личните му данни са установени въз основа на копие от сирийски документ за самоличност – лична карта, издадена на 12.12.2017 г. от Министерство на вътрешните работи на Сирийска арабска република.

На проведеното на 01.10.2024 г. интервю кандидатът заявил, че е напуснал С. през м.април 2024 г., нелегално, за Турция, където останал около една седмица, в района на [населено място]. Влязъл в България нелегално, от Турция, в края на м. юни или м.юли. Колата на трафиканта го слявила в центъра на [населено място], [улица], където бил офисът на адвокатка, с чиято помощ се предал на властите. Не заявява проблеми поради етническата си принадлежност или изповядвана религия, не е членувал във въоръжена групировка или политическа партия. Не е служил в армията, няма военно обучение, не е участвал във военни действия. Не е имал проблеми с властите в С.. Крайната му цел била България, защото тук бързо се осъществявало събирането на семействата. В С. винаги е живял в [населено място], област Д. Алзор. Селото било на около 50 км от [населено място]. Било контролирано от страна на кюрдите. Учил до 7-ми клас, а после работил като земеделец и овчар. Женен, без деца, съпругата останала в С., в селото на родителите му, където живеели още един брат и 6 сестри. Не е участвал в партии и организации, не е служил в армията, не е участвал във военни действия, но подлежи на военна служба в редовната сирийска армия, от която получил призовка, когато бил на 19 години. В селото не е търсен от военните, тъй като то не било под контрола на армията. Чувал се с роднините си, които споделяли, че животът в С. е много труден, няма никаква работа, той бил най-възрастния и всички разчитали на него – да започне да работи и да ги издържа. Напуснал С. поради трудния живот и проблемите там – постоянно имало убийства и сблъсъци между кюрдите и иранците. Кюрдите контролирали селото му от 2017 г.-2018 г. След сблъсъци между кюрдите и ДАЕШ, спечелили кюрдите. Тогава започнали проблемите между кюрдите и различните племена. През 2022 г. започнали истинските сблъсъци между живущите в Д. Алзор племена, подкрепяни от сирийския режим и кюрдите. Постоянно и иранците се намисвали на страната на режима. Кюрдите искали да вземат частта, контролирана от племената, които се защитавали „с нокти и зъби“. Сблъсъци имало на всеки 15 дни до 1 месец. Ставали около селото, а на 40 км от него имало тежка артилерия и танкове на кюрдите, чували как падат снаряди и самолети. Лично не е виждал директен сблъсък, но тези, които идвали в селото, постоянно разказвали за сблъсъците между племената и кюрдите. Най-големият сблъсък в селото бил през 2022 г. между самите сили, които се разделили на две и имало проблеми между тях. В момента, от родителите си знаел, че тези сблъсъци продължават. Той или семейството му не са били лично заплашвани, не му е оказвано насилие, не е арестуван, съден или осъждан в С.. Насилие му е оказвано от страна на ДАЕШ, през 2014 г., когато напуснал селото и избягал в Д.. От ДАЕШ се настанили в дома им и го превърнали в склад за оръжия, защото обвинили собствениците в

предателство. В [населено място] работил в периода от 2014 г. до 2019 г. Когато се върнали в селото през 2019 г., домът им отново станал собствен. Не е напуснал по-рано С., защото работел – трябвало да издържа родителите си. Напуснал, когато станало много трудно икономически – това бил единственият вариант да работи някъде другаде. Напуснал, за да направи събиране на семейството – да ги спаси от начина на живот, от бедността, много се страхувал да не пострадат. Не би се завърнал в С., тъй като районът не бил спокоен и нямало сигурност. Не можел да отиде на друго място в страната си, защото неговият регион бил под кюрдски контрол и имало сблъсъци, а ако отиде при режима, ще го вземат войник.

Постановено е оспореното Решение № 10628 от 08.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на чуждия гражданин на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 от ЗУБ. В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като изложените от него мотиви не са правно релевантни за търсената закрила. Съобразено е, че кандидатът не изтъква никакви лични опасения от преследване в страната си на произход – С.. Посочено е в решението, че в хода на административното производство и след проведено с кандидата интервю не са установени данни, указващи, че той е напуснал страната си поради преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Търсецят закрила не твърди да е бил обект на репресии и изрично е заявил, че не е ставал жертва на насилие. Спрямо кандидата не е имало посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също не са установени. В случая не се установявали и предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Чуждият гражданин мотивирал молбата си за закрила с причини от личен и икономически характер, като посочвал и общото положение на несигурност и труден живот в С.. В бежанската история не били наведени конкретни действия на преследване спрямо кандидата, нито същият изтъквал лични опасения от преследване. Обсъдено е становището на кандидата за опасност да бъде мобилизиран, но е прието, че това не е достатъчно основание да се приеме, че е подложен на преследване. С позоваване на справка с вх. № ЦУ-1566 от 02.07.2024 г. на дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС, е посочено, че сирийските младежи могат да заплащат такса за освобождаване от задължителна военна служба, каквато възможност стояла и пред кандидата. С данни, че в С. военната повинност е задължителна и чрез позоваване на Наръчник по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН през 1992 г., в глава V, пар. 167-168, където е дадено тълкувателно определение за дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба, органът е посочил, че дезертирането се счита за криминално престъпление, но не се счита за преследване. От друга страна, в хода на производството, лицето не било доказало, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта.

По-нататък в решението, административният орган е изложил мотиви, че спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, доколкото той не е напуснал страната си на произход поради

реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не е бил заплашен от унизително отнасяне или наказание, нито са налице данни, че в бъдеще ще бъде изложен на реален риск от въпросните посегателства при евентуално връщане в С..

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“, ДАБ при МС, както и справка с вх. № ЦУ-1624/12.07.2024 г. относно област Д. Алзор, органът не е установил разширенията, дадени в решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС, преценени във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

С позоваване на цитираните справки на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ е посочено, че правителството (режимът на Басар А.) контролира над 60 % от общата територията на страната, вкл. центъра, средиземноморското крайбрежие и южната част, както и всички големи градски зони – Д., Х., Х., Х.. Зоните под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили (Syrian D. F., SDF) включвали големи части от провинциите Д. ал Зор, Р., Х. и части от провинция Х., или общо около 25% от територията на С..

Същевременно, чрез партньорските си неправителствени организации В. комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) предоставя правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсещи закрила лица и бежанци. С позоваване на справка с вх. № ЦУ-1624/12.07.2024 г. административният орган е приел, че провинция Д. ал Зор е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се контролира от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници и в тази зона са разположени големите градове Д. ал Зор, М. и Букамая. Източната част на провинцията - повечето от районите на изток от река Е. – се контролират от ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили (SDF), въпреки че подкрепяни от режима на А. и И. милиции контролират няколко града в тази част на провинцията.

Кюрдските сили са разположени на изток от Е., включително по бреговете на реките Е. и Х. и в северния ъгъл на провинцията, близо до границите на Р. и Х.. Кюрдските части са подкрепяни от силите на водената от САЩ коалиция срещу "Ислямска държава" (ИД), която коалиция управлява няколко обекта източно от Е..

Организацията "Ислямска държава" (ИД) все още присъства и остава активна през първата половина на 2023 г., като присъствие на нейни клетки е картографирано в пустинните райони на запад от Е.. Съобщава се, че групировката използва тази област като оперативна база за възстановяване на клетки, обучение на бойци и извършване на атаки в целия регион. След избухването на конфликта между И. и "Х." през октомври 2023 г., подкрепяни от И. въоръжени групи атакуват американските сили в С. с удари с дроне, импровизирани ракети и минохвъргачни снаряди, включително в провинция Д. ал Зор. Ответни въздушни удари от САЩ

срещу позиции на подкрепяни от И. въоръжени групировки в провинцията също се съобщават.

В Д. ал Зор Сирийските демократични сили (SDF) провеждат кампания за проверка на сигурността в различни райони и атакуват няколко контролирани от режима и иранските милиции градове и села западно от река Е., което води до ранени цивилни лица. Освен това SDF започват операция по сигурността в [населено място], източно от Д. ал Зор, която води до смъртта на иракски лидер на организацията "Ислямска държава" (ИД). Броят на операциите на ИД в района като цяло намалява, което съвпада с повишените мерки за сигурност и подсилените военни контролно-пропускателни пунктове. Атаките на племенни бойци срещу щабове на SDF и контролно-пропускателни пунктове в Д. ал Зор също намаляват значително през втората половина на май 2024 г.

В заключение, административният орган е достигнал до извод, че в момента не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С.. Въпреки оценяването на положението в страната като несигурно и напрегнато, не следвало насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. Атаките от страна на действащи в някои райони опозиционни групировки не можело да се оценят като вътрешен въоръжен конфликт. Инцидентите имали определени цели, но не били в състояние да предизвикат масов ефект. В тази връзка следвало да се отбележи, че не може да се очаква от което и да е правителство а гарантира сигурността на всички граждани в дадена страна. Чужденецът можел да се ползва от вътрешната закрила на държавата на произход в отделни части на територията ѝ, където ситуацията е относително стабилна.

Допълнителен аргумент за липса на основание за предоставяне на статут по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ е намерен във факта, че семейството на кандидата се намира в С. и ако те се сблъскват със заплаха или риск за живота си, то те незабавно ще напуснат съответното място, независимо дали разполагат с финансова възможност за това или какви трудности биха срещнали по маршрута си. Изложеното обосновавало ниска вероятност да бъдат изложени на реална опасност от тежки посегателства.

Административният орган е обсъдил приложението на чл. 8, ал. 9, респ. чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, според които закрила може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, нито реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там. Направен е извод, че за С. Алхусан А. такава територия се явява родната му област Д. Алзор, където по собствените му думи безпроблемно пребивавали неговите роднини, или в най-големите градове Д., Х., Х. и Х..

В допълнение от информацията в справка вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. ставало ясно, че чрез партньорските си неправителствени организации В. комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) предоставя правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсещи закрила лица и бежанци. Правната помощ се предоставяла в 14 области предимно чрез мобилни екипи, правни центрове, както и други подкрепяни от ВКБООН центрове, а ВКБООН, в координация със своите партньори, изпълняващи програма за правна помощ, създали шест правни центъра разположени в Д., Х., Д. ал Зор и Х.. Формиран е извод, че в почти всички части от държавата на произход, в които не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, същият може сигурно и законно да

пътува и да получи достъп до тази част на държавата, където може основателно да се очаква да се установи. Спрямо кандидата не се установявали сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Посочено е общо в решението, че за молителя липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. За него не били налице условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като не се позовавал на причини от хуманитарен характер.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на на 21.10.2024 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 31.10.2024 г. - в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма. Производство по чл.68, ал.1, т.1 ЗУБ е образувано във връзка с подадена от чужденеца първа молба за закрила рег. № УП-23572 от 29.07.2024 г. На проведеното интервю на молителя е предоставена възможност за посочване на причините, поради които е напуснал и не желае да се завърне в страната си на произход. Противно на твърдяното в жалбата, в хода на административното производство липсват данни за допуснати съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са накърнили правото на защита на засегнатото лице или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на лично преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени

конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ.

Административният орган правилно е приел, че кандидатът не е навел твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

За да отрече приложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и въз основа на информация в Справки вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. относно С. и вх. № 1624 от 12.07.2024 г. относно област Д. Алзор административният орган е приел, че по отношение на кандидата не се установяват разширенията, дадени в Решение на С. от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07, тъй като общата ситуация в С. не можело да се определи като "въоръжен вътрешен или международен конфликт". Съдът приема, че в тази му част, по приложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, решението е материалноправно незаконосъобразно, тъй като в нарушение на чл.75, ал.2 от ЗУБ не са преценени всички относими факти, свързани с държавата на произход на кандидата.

С разпореждане за насрочване от 13.11.2024 г. и на основание чл.155 от ГПК съдът е указал на страните, че относно държавата на произход на кандидата ще ползва общоизвестни източници.

Такъв източник с актуална официална информация относно обстановката в провинция Д. ал Зор, се съдържа в изготвени от АЕСУ (Агенция на ЕС по убежището) Насоки за С. (с. 132-135), публикувани на линк: <https://euaa.europa.eu/publications/eocountry-gindance-svria-april-2024>, превод в представена от ответника справка вх. № МД-02-113 от 03.12.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, която съдържа следната информация: „Провинция Д. ал Зор (изписвана и като Д. ез Зор) се намира в Източна С. и има международна граница с И. на изток и вътрешни граници с Х. на юг, с Р. на запад и с Х. на север. Река Е. минава през провинцията, разделяйки я на две части, известни като Ал Ш. (западна) и Ал Д. (източна).

От началото на конфликта в С. провинция Д. ал Зор става свидетел на антиправителствени протести, а арабските племена показват разделение в своята принадлежност - някои фракции се присъединяват към ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), други към силите на официалното правителство, а останалите се заклеват във вярност на организацията "Ислямска държава" (ИД). До края на 2017 г. официалният режим и неговите съюзници превземат повечето от районите на запад от река Е. от ИД, а SDF и водената от САЩ коалиция превземат последния държан от ИД териториален анклав от източната страна на реката през март 2019 година.

Понастоящем провинция Д. ал Зор е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се контролира от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници и в тази зона са разположени големите градове Д. ал Зор, М. и Букамал.

Източната част на провинцията - повечето от районите на изток от река

Е. - се контролира от ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), въпреки че подкрепяни от режима на А. и И. милиции контролират няколко града и в тази част.

Кюрдските сили са разположени на изток от Е., включително по бреговете на реките Е. и Х. и в северния ъгъл на провинцията, близо до границите на Р. и Х.. Кюрдските части са подкрепяни от силите на водената от САЩ коалиция срещу "Ислямска държава" (ИД), която коалиция управлява няколко обекта източно от Е..

Организацията "Ислямска държава" (ИД) все още присъства и остава активна през първата половина на 2023 г., като присъствие на нейни клетки е картографирано в пустинните райони на запад от Е.. Съобщава се, че групировката използва тази област като оперативна база за възстановяване на клетки, обучение на бойци и извършване на атаки в целия регион. От началото на 2023 г. ИД увеличава своите атаки и принудителни дейности в градския пояс на провинцията, а нарастване на активността на клетките ѝ е докладвано и в контролираните от SDF северни провинциални райони на провинция Д. ал Зор.

Ситуацията със сигурността в провинция Д. ал Зор е описвана като "нестабилна" с продължаващи съобщения за целенасочени убийства, извършвани с огнестрелни оръжия и самоделни взривни устройства.

През август 2023 г. избухват сблъсъци между SDF и арабски племенни бойци, членове на военния съвет на Д. ал Зор, които водят до няколко убити бойци и цивилни лица. Сблъсъци между протестиращи и членове на SDF имат за последица две цивилни жертви, когато силите за сигурност откриват огън, за да разпръснат демонстрантите. Сблъсъците продължават през септември 2023 г. в източната част на Д. ал Зор, когато племенните сили атакуват позиции на SDF, което води до жертви и разселване. Въпреки че SDF възстановяват контрола над своята територия в Д. ал Зор, има съобщения, според които атаките на арабски племенни групи срещу техни позиции продължават и през октомври 2023г., което води до жертви сред бойци и цивилни. Спорадични атаки от племенни групи срещу SDF са докладвани и през ноември 2023 година.

Организацията "Ислямска държава" (ИД) извършва редовни атаки в провинцията, продължавайки с асиметрични атаки през референтния период (1 август 2022 - 28 юли 2023 г.), насочени срещу силите на официалното правителство, членове на SDF и цивилни лица. Освен това атаките на ИД все повече се насочват и срещу IRGC и подкрепяните от И. милиции.

В началото на 2023 г. ИД измества фокуса си върху контролираните от режима на А. райони към военни цели по-близо до Е.. В началото на август 2023 г. радикалната групировка поема отговорност за нападение срещу автобус, превозващ войници от сирийската армия близо до иракската граница, южно от [населено място] ал Зор, което води до най-малко 33 смъртни случая. Инцидентите, насочени срещу цивилни лица, включват атаки срещу събирачи на трюфели в пустинята в западните региони на Д. ал Зор и срещу изпълнители и бизнесмени в петролната индустрия. Освен това ИД атакува няколко валутни обменни бюра в градовете Зар и Гурба, след като собствениците им отказват да платят ислямския "закат" (данък) на групата.

При атака, приписвана на ИД през ноември 2023 г., загиват най-малко 34-ма войници на официалната армия и членове на NDF в пустинната зона на Р., разположена между провинциите Р., Х. и Д. ал Зор.

Правителствените войски и свързани/съюзнически сили започват няколко операции срещу клетки на ИД в западните и източните провинциални райони на Д. ал Зор. Силите на SDF/САЩ също провеждат няколко операции срещу групировката, довели до арести/убийства на лидери на ИД, включително в района на К. (западна провинциална част на Д. ал Зор).

През периода 1 август 2022 - 28 юли 2023 г. в провинция Д. ал Зор е имало 1089 инцидента със сигурността, регистрирани от ACLED, от които 588 са "битки", 246 са "насилие с експлозиви/дистанционно насилие", а 255 инцидента са определени като "насилие срещу цивилни".

В периода 1 август - 30 ноември 2023 г. в Д. ал Зор са регистрирани 742 инцидента със сигурността, което представлява средно 42,9 инцидента със сигурността на седмица. Инциденти със сигурността са регистрирани във всички окръзи през референтния период, като значително най-високият брой е документиран в едноименния окръг Д. ал Зор.

Д. ал Зор регистрира втория най-голям брой цивилни жертви от всички сирийски провинции. През периода август 2022 г. - юли 2023 г. Сирийската мрежа за човешки права (Syrian N. for H. R., SNHR) регистрира 167 смъртни случая на цивилни в провинция Д. ал Зор, докато през периода август - ноември 2023 г. същата организация документира 70 смъртни случая на цивилни лица. Съобразно данните за населението от май 2022 г., това представлява двадесет и две цивилни жертви на 100 000 жители за целия референтен период.

Към май 2022 г. на територията на провинция Д. ал Зор е имало 153 814 вътрешно разселени лица. Според Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (UNOCHA) между януари и декември 2022 г. приблизително 1 000 души са разселени от Д. ал Зор, други 1 000 в рамките на провинцията, а приблизително 1 000 души са разселени от други провинции в Д. ал Зор. През първите пет месеца на 2023 г. има приблизително 22 движения на вътрешно разселени лица извън Д. ал Зор, а през същия период не е документирано никакво разселване към или в рамките на провинцията.

По отношение на връщанията на вътрешно разселени лица, UNOCHA регистрира през 2022 г. приблизително 7 000 връщания на вътрешно разселени лица в Д. ал Зор. През същия период не са регистрирани спонтанни връщания на вътрешно разселени лица от Д. ал Зор в други провинции. През първите пет месеца на 2023 г. са регистрирани връщания на 83 вътрешно разселени лица в Д. ал Зор и 11 връщания на лица от Д. ал Зор в други провинции.

Провинция Д. ал Зор претърпява значителни разрушения по време на годините на конфликта, както в градските, така и в провинциалните райони, като около 75% от инфраструктурата на [населено място] ал Зор е повредена или унищожена. Около 40% от канализационната мрежа на града също е повредена, а са нанесени и значителни разрушения на жилищни имоти.

Д. ал Зор се счита за една от най-засегнатите провинции на С. по отношение

на наличие на взривни боеприпаси. Районите, контролирани в миналото от групировката "Ислямска държава" (ИД) показват най-високи нива на взривни устройства, тъй като отстъпващите бойци на ИД оставят големи количества импровизирани противопехотни мини и други импровизирани взривни устройства. През първото тримесечие на 2023 г. са докладвани 127 смъртни случая вследствие на взривни боеприпаси в Д. ал Зор, което е повече отколкото във всяка друга сирийска провинция.

Разглеждайки показателите (в цитираните Насоки на АЕСУ –бел моя) е направено заключение, че *в провинция Д. ал Зор безогледното насилие достига толкова високо ниво, че има сериозни основания да се смята, че цивилно лице, върнато в провинцията, би било, единствено поради своето присъствие на нейна територия, изправено пред реален риск да бъде изложено на сериозна заплаха, посочена в член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС*“.

Визираната справка е изготвена в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището (бивша Европейска служба за подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход“ (2023 г.) и е съставена изцяло на базата на внимателен преглед на публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта, на който са публикувани, са посочени в бележка под линия на съответното място в документа.

Въз основа на изложената актуална, официална информация относно област Д. Алзор, С., съдът приема за оборена информацията, съдържаща се в Справки с вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. и вх. № 1624 от 12.07.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС с извод, че кандидати, произхождащи от тази провинция на С., може безпрепятствено да бъдат върнати там. Изложеното е в директно противоречие с дадените от АЕСОУ насоки за наличие на безогледно насилие в тази провинция на С.. Несподелими са доводите на административния орган по приложението на чл.9, ал.5 от ЗУБ с оглед актуалната информация относно страната на произход на кандидата.

Според свободно достъпна информация на сайт ecoi.net от **16 декември 2024 г.** със заглавие: Събиране на информация относно събитията във връзка с падането на президента А. - Преглед на доклади и статии за ситуацията след падането на президента Б. ал-А.: „Израелските военновъздушни сили и флот извършиха над 350 удара в С. между 7 и 11 декември, унищожавайки около 70 до 80 процента от стратегическите военни активи на С. между Д. и Л.. Израелските сили също така преместиха сухопътни войски от окупираните от И. Г. възвишения на изток в демилитаризирана буферна зона в С. и, според израелски източници, отвъд (BBC N., 11 декември 2024 г.). *Според арабските медии израелските сили са навлезли в селските райони на провинция Д..* Това се отрича от израелската страна (Енаб Балади, 10 декември 2024 г.; Р., 10 декември 2024 г.). В нощта на 14 срещу 15 декември И. атакува с въздушни удари десетки цели в С.. Въздушните удари бяха предшествани от изявление на израелския министър на отбраната, че израелските войски ще останат през зимата на планината Х. (на арабски: Джабел Ш.), която беше превзета миналата седмица. Премиерът на И. също обяви, че е одобрил план за

разширяване на строителството на селища в окупираните от И. Г. възвишения (Т. Г., 15 декември 2024 г.; вижте също: BBC N., 15 декември 2024 г.)“.

Кратка информация за последните развития (сигурност, политика, икономика) в избрани страни, вкл. Сирийска арабска република, от **20 януари 2025** с автор BAMF – Федерална служба за миграция и бежанци (Германия): Има много актове на отмъщение и саморазправа след падането на режима на Б. Ал-А.. Има многократни съобщения за отделни случаи, в които местното население, съседи и познати прибегват до насилие и отмъщение срещу (действителни или предполагаеми) поддръжници на правителството на А.. Международен всекидневник съобщи на 16 януари 2025 г. за инцидент, при който засегнатото семейство заявило, че един от членовете му е убит, въпреки че жертвата е обикновен войник, за когото се твърди, че се е опитал да дезертира два пъти. Местното население, от което се твърди, че произлизат извършителите, убили мъжа, го обвиняват, че е предавал информация на тогавашното правителство, което е довело до затварянето и убийството на други. Полицейски служител, разследващ случая, също каза, че семейството на убития е известно, че сътрудничи на правителството. Първоначално никой не е арестуван за предполагаемото извънсъдебно убийство. Според доклада на вестника дори обикновените военни, които се завърнаха у дома след падането на А., са третирани с подозрение. Те са обвинени в подпомагане на престъпленията на правителството. Има също така чести съобщения за извънсъдебни убийства на бивши служители на правителството на А., както и за убийства с неясен произход.

Израелски въздушен удар срещу членове на HTS в К.:

Трима души бяха убити, а други петима са ранени при израелски въздушен удар по цели в [населено място] ал-Б. в южната провинция К.. Твърди се, че двама от убитите са членове на H.'at Tahrir al-S. (HTS), докато третият е общински служител, също свързан с временното правителство на HTS. Израелската армия съобщава, че превозни средства, превозващи оръжия, са били насочени към въздушните удари. След падането на А. И. извърши стотици въздушни удари срещу държавни военни цели и оборудване (срв. BN от 23 декември 2024 г.). Временното сирийско правителство досега даде знак, че няма да търси конфликт с И. и въпреки че осъди въздушните удари и сухопътните операции, не предприе никакви военни стъпки. Това обаче е първият въздушен удар с жертви, пряко свързани с временното правителство на HTS.

Информация от HRW – H. R. Watch (Автор) Световен доклад 2025 – С. от **16 януари 2025 г.**: Правителството на Б. ал-А. беше свалено на 8 декември 2024 г. от коалиция от въоръжени опозиционни групи, отбелязвайки края на над 50-годишното управление на партията БААС в С.. Докато опозиционните групи завзеха градове, те освободиха затворници в сирийски затвори и центрове за задържане, а местни и международни журналисти посетиха бивши места за задържане и места на масови гробове и други зверства, предоставяйки нова възможност за поемане на отговорност.

Недържавни въоръжени групировки в С., включително H.'et Tahrir al-Sham (HTS) и фракции на Сирийската национална армия (SNA), които започнаха офанзивата на 27 ноември, която свали сирийското правителство след

12-дневна офанзива, бяха също отговорни за нарушения на човешките права и военни престъпления.

През 2024 г. сирийците претърпяха малтретиране и трудности поради продължаващия конфликт, влошените икономически условия и общата несигурност. *Русия и И. продължиха да предоставят военна и финансова подкрепа на сирийското правителство до неговото падане, докато С. щати подкрепят ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили (SDF) в североизточна С., а Турция подкрепя Сирийската национална армия (SNA). И. извърши въздушни удари над С. през 2024 г., а след 8 декември започна удари, които унищожиха сирийската военна инфраструктура в цялата страна и разшириха военната си окупация на сирийска територия по южния склон на планината Х..*

Въпреки че условията в С. **остават неподходящи за безопасно и достойно връщане на сирийски бежанци**, живеещи в чужбина, страните, приемащи бежанци, Турция и Л. депортираха бързо хиляди сирийци обратно в С., а разказът за връщането на сирийски бежанци се засили в европейските страни, много от които спряха обработката на сирийски молби за убежище след 8 декември.

С. С.:

На 27 ноември ислямистката въоръжена групировка Н.'at Tahrir al-Sham (HTS), заедно с фракции на подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA), започнаха нова офанзива в С. от базата си в провинция И., като сваляха сирийското правителство на 8 декември след 12-дневна военна кампания.

През последните години северозападна С. е дом на повече от 4,1 милиона души, поне половината от които са били разселени поне веднъж от началото на конфликта. Преди падането на правителството на А. през декември хората в тези райони бяха ефективно в капан, нямаша ресурси за преместване, не можеха да потърсят убежище в Турция и се страхуваха от отмъщение или преследване на правителството, ако се опитат да се преместят в държани от правителството райони.

В И. и западно А. незаконните атаки от сирийски и руски военни сили *продължиха през 2024 г. и до падането на правителството на А., убивайки цивилни и нанасяйки щети на критична гражданска инфраструктура*. През февруари, предизвикани от съобщения за изтезания от страна на HTS, избухнаха големи протести в И. с искане за освобождаване на задържаните, управление и социално-икономически реформи и отстраняване на лидера на HTS А. М. ал-Джулани (известен също като А. ал-Ш.). Септемврийският доклад на COI документира незаконното лишаване от свобода, изтезания и малтретиране, екзекуции и смърт при задържане от HTS.

Окупирана от Турция С. С.:

В окупираните от Турция територии в С. С. фракциите на SNA и Военната полиция, сила, създадена от базираното в Турция Временно сирийско правителство (S.) за ограничаване на злоупотребите, *подложиха десетки хора на произволни арести, насилствени изчезвания, изтезания и малтретиране, сексуално насилие и несправедливи военни процеси, всички безнаказано*. Фракциите на SNA продължиха да нарушават правата на

жилища, земя и собственост на цивилни, включително чрез насилствено изземване на домове, земи и предприятия. А стотици хиляди сирийци, които напуснаха домовете си по време и *след последователните военни операции на Турция в региона, останали разселени и лишени от собственост*. През 2024 г. SNA подписа план за действие с ООН за предотвратяване на набирането на деца.

След падането на правителството на А. през декември, SNA с подкрепата на Турция започна военна кампания срещу водените от курдите Сирийски демократични сили (SDF) в С. С., прогонвайки SDF от райони на провинция А., включително М., и по това време на писане, заплашваха да завземат допълнителна територия. Боевете накараха над 100 000 души, предимно курди, да избягат на североизток, където се сблъскаха с тежки хуманитарни условия.

Североизточна С.:

През 2024 г., според септемврийския доклад на COI, Сирийските демократични сили (SDF) продължават да задържат политически активисти. *SDF и свързаните с тях групи продължиха да набират деца за военни цели, въпреки ангажиментите за прекратяване на тази практика*. Вълненията в източната провинция Д. ал Зор се засилиха, като SDF провеждаха акции за сигурност, които доведоха до цивилни жертви. *Турските въздушни удари бяха насочени срещу цивилни съоръжения в северозападната част, излагайки на риск поминъка и прекъсвайки общностите от електричество, медицински грижи и други основни услуги*.

Регионалните сили за сигурност на SDF и А. продължиха произволно да задържат приблизително 44 000 заподозрени от І. (Ислямска държава) и членове на техните семейства от С. и близо 60 други страни в унижителни условия в лагерите Ал-Х. и Р.. Автономната администрация на С. и Източна С. (AANES), гражданското крило на SDF, прие закон през юли, позволяващ повторно разглеждане на затворници, осъдени преди това по твърде широки закони за борба с тероризма в неправилни процеси.

Окупираните от И. Г. възвишения:

През 2024 г. И. продължи да нарушава закона за окупация в сирийските Г. възвишения, които той окупира от 1967 г., блокирайки връщането на десетки хиляди сирийци, които по това време са напуснали домовете си в други части на С.. Израелският план от 2021 г. да удвои населението на заселниците в сирийските Г. възвишения до 2027 г. е в ход. Според заместник-върховния комисар на ООН за правата на човека през март това разширяване, съчетано с одобрени търговски дейности за експлоатация на природни ресурси, заплашва допълнително да ограничи достъпа на сирийското население до земя и вода.

На 27 юли, на фона на регионалното напрежение, породено от войната на И. срещу Газа, ракетна атака срещу футболно игрище в [населено място], най-голямата от четирите останали общности на сирийски друз в Г. възвишения, уби 12 души, предимно деца. И. твърди, че Х. е отговорна, но Х. отрече да е извършила атаката. През декември 2024 г. израелските сили превзеха допълнителна територия по южния склон на планината Х. с обявената цел да създадат „буферна зона“. Израелските сили нанесоха

множество удари срещу сирийско военно оборудване и инфраструктура.

Икономическа криза и пречки пред хуманитарната помощ:

През 2024 г. над 90 процента от сирийците са живели под прага на бедността. Приблизително 12,9 милиона души - повече от половината от населението - се борят за достъп до достатъчно качествена храна, а най-малко 16,7 милиона сирийци се нуждаят от хуманитарна помощ, което отбелязва девет процента увеличение спрямо предходната година. И все пак хуманитарното финансиране за С. падна до най-ниските си нива през последните години.

Повече от 12 години война унищожи цивилната инфраструктура и услуги в С., засягайки сериозно достъпа до подслон, здравеопазване, електричество, образование, обществен транспорт, вода и канализация. Хората в цялата страна бяха изправени пред трудности поради сериозния недостиг на гориво и растящите цени на храните. Ситуацията се изостри в контролираните от правителството райони от държавните съкращения на социалното осигуряване, често предприемани по произволен начин.

Преди да се разпадне през декември, сирийското правителство продължи да налага строги ограничения върху доставката на хуманитарна помощ в контролираните от правителството райони на С. и на други места в страната и да отклонява помощта, за да накаже бивши опозиционни райони. Липсата на достатъчно предпазни мерки в практиките за възлагане на обществени поръчки от агенциите на ООН, предоставящи помощ в С., доведе до сериозен риск от финансиране на злоупотребяващи субекти.

Комплексните и широкообхватни санкции, наложени от С. щати, О. кралство, Европейския съюз и други на сирийското правителство, длъжностни лица и свързани лица, възпрепятстваха принципното и безпристрастно предоставяне на хуманитарна помощ на общности в нужда и възстановяването на критична инфраструктура, като здравни и санитарни съоръжения.

Бежанци и вътрешно разселени лица:

Разселването остава една от най-страшните и продължителни последици от войната. От началото на въоръжения конфликт през 2011 г. 12,3 милиона са били принудени да напуснат страната, според Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси (ОСНА), като 6,7 милиона в момента са вътрешно разселени в цялата страна.

След падането на правителството на А. през декември 2024 г. много европейски държави обявиха, че спират обработването на сирийски молби за убежище. На фона на антибежански настроения, Търkiye, която е домакин на близо 3,3 милиона сирийски бежанци, депортира или притисна по друг начин хиляди да напуснат страната в С. С. през 2024 г., включително в Тел А., отдалечен район, окупиран от Турция, **където цари беззаконие и хуманитарни условия са ужасни.**

Сирийски бежанци, опитващи се да стигнат до Европа от Л., са били прихванати и експулсирани обратно от ливанските и кипърските власти, като много от тях са върнати насилва в С. от ливанската армия. Л. е домакин на над 1,5 милиона сирийски бежанци. Иракските власти в Б. и Е. също така произволно задържаха и депортираха сирийци в Д. и в части от Североизточна С. под контрола на ръководените от курдите сили.

Права на жените и момичетата: Конфликтът в С. изостри неравенството между половете, излагайки жените и момичетата на нарастващо насилие, разселване и дискриминационни закони, ограничаващи правата им. Много жени, глави на домакинства, се борят да регистрират ражданията на децата си, повишавайки риска от липса на гражданство и ограничавайки достъпа до образование и здравеопазване.

Международни усилия за отчетност: Въпреки заповедта на МС от 2023 г. за спиране на спонсорираните от държавата изтезания, правителството на А. не показва никакви признаци за спиране на злоупотребите си или за търсене на отговорност от някого през 2024 г. Бившето правителство не успя да уведоми семействата за смъртта на задържани, да предостави важна информация за обстоятелствата и причините за смърт, разкриване на гробни места или връщане на останки, като някои семейства разбират години след факта.

Статия за ситуацията със сигурността след падането на президента А. и опасностите за потенциалните завръщащи се в С. от **14 януари 2025** с автор TNH – T. N. Humanitarian (бивш IRIN N.) със заглавие: „С. все още не е в безопасност: бежанците се нуждаят от защита. Политиките трябва да дават приоритет на безопасността, доброволността и устойчивостта преди всичко“.

Според статията: „Улиците на С. избухнаха в празнуване на 8 декември 2024 г. Знамена се вдигнаха, гласове пееха и колективна надежда изпълни въздуха. За първи път от повече от 50 години управлението на семейство А. приключи и след 13 години революция сирийците най-накрая можеха да мечтаят за свобода.

Но преждевременното обявяване на С. за „безопасна“ – както много европейски държави вече направиха – пренебрегва текущите рискове и *оказва натиск върху бежанците да се върнат принудително, нарушавайки принципа на забрана за връщане*. Да, диктаторът си отиде, но остатъците от хаос остават и множество въоръжени групи все още са активни на място. Нещо повече, регионалните и глобалните сили се състезават да контролират какво ще се случи след това, което допринася за нестабилността.

Като сирийски бежанец крайт на режима на А. беше дълбоко личен. Това беше кулминацията на години на саможертва и устойчивост – победа, изкована чрез болка и непоколебимо предизвикателство. Изображенията на ликуване бяха свидетелство за нашата борба и напомняне, че надеждата, дори и в най-мрачните времена, може да надделее.

И все пак, наред с радостта, не можех да не изпитам чувство на безпокойство. С., макар и свободна, наистина ли е безопасна за своите хора – особено за тези като мен, които избягаха от война и преследване? Въпреки, че имам късмета да получа канадско гражданство и чувство за сигурност в новия си дом, тревогата ми е още по-голяма за онези, които все още се ориентират в процеса на получаване на бежански статут или кандидатстват за убежище, след като са преживели невъобразими борби за достигане на безопасност. Ако аз, като човек с гражданство, се чувствам разтревожен от ситуацията, мога само да си представя страха и несигурността, пред които са изправени онези, които все още не са намерили постоянен дом.

Тъй като страни като О. кралство, А., Франция, Гърция и Германия бързат да обявят С. за „безопасна“ страна и обявяват планове за спиране на

обработката на молби за убежище за сирийци, знаците не са добри. Всеки, който търси международна закрила, трябва да получи индивидуална оценка на молбата си за убежище по същество и в съответствие с процесуалните гаранции. Общите забрани за нови молби за убежище от С. пренебрегват сложните реалности на място и рискуват да нарушат международните задължения съгласно Конвенцията за бежанците. Вълнението от освобождението не трябва да ни заслепява за крехкото и несигурно състояние, в което С. остава днес.

Все още е несигурно. Все още е опасно. Настоящият пейзаж на С. е помрачен от присъствието на множество въоръжени фракции, борещи се за контрол. *Н. Tahrir al-Sham (HTS) доминира на северозапад, докато Южните бунтовнически сили, известни като силите D., държат власт на юг. На североизток, наричан от кюрдите Рожава, Сирийските демократични сили поддържат власт.*

Тези групи – заедно с по-малките милиции и останките от силите на бившия режим – представляват значителни рискове за цивилните. Докато активните боеве са намалели в някои райони, локализираните сблъсъци и насилие продължават. Около 1,1 милиона души бяха принудени да напуснат домовете си поради ескалацията на боевете през ноември и началото на декември, а над 600 000 остават разселени.

Конвенцията за бежанците съдържа клауза за прекратяване, за да се определи кога бежанците вече не могат да се нуждаят от международна закрила, когато обстоятелствата, които са ги накарали да бъдат бежанец, „престанат да съществуват“. Насоките на Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) предвиждат, че обстоятелствата трябва да бъдат основни и трайни. В тази нестабилна среда как може някоя държава уверено да обяви С. за безопасна?

Комисарят на Съвета на Европа по правата на човека наскоро предупреди срещу прибързаното връщане на бежанци, като подчерта, че държавите трябва да избягват да правят общо предположение, че С. вече е в безопасност и вместо това да вземат „внимателни решения, основани на доказателства“. Популистката реторика засенчва смислени дискусии с нереалистични призови за масово завръщане, които поддържат вредни, дехуманизиращи стереотипи за бежанците.

За много сирийци перспективата да се върнат у дома предизвиква смесица от радост и безпокойство. Копнежът да видиш познати улици и да се свържеш отново с любимите хора е смекчен от суровата реалност на продължаващата нестабилност и несигурност.

Освен това обстоятелствата на всеки бежанец са индивидуални. За някои завръщането у дома може да е възможно в бъдеще; за други си остава далечна мечта. Има и такива, които могат да изберат да не се върнат. Семейства, които са изградили отново живота си в чужбина – изпращайки децата си на училище и допринасяйки за новите си общности – са изправени пред труден избор, когато са изправени пред политики, насочени към принудителното им завръщане.

Да вземем например Германия, където почти милион сирийци са създали нова глава от живота си. Около 210 000 сирийци са заети на работни места,

осигуряващи социални осигуровки, 200 000 сирийски деца посещават германски училища, а 160 000 са получили германско гражданство. Тези цифри разказват история за интеграция и принос, далеч от редуktivните разкази, използвани за оправдаване на дебатите за репатриране.

От решаващо значение е да се признае, че въпреки че много сирийци са нетърпеливи да допринесат за възстановяването на С., пътят към устойчиво възстановяване далеч не е сигурен. Възстановяването на С. изисква стабилност, сигурност и международна подкрепа – всички те в момента липсват. Преждевременното завръщане рискува да подкопае тези усилия и да създаде нови цикли на разселване.

Страните, приемащи големи сирийски диаспори на Запад, имат уникална отговорност: те трябва да балансират подкрепата за бежанците, които желаят да се завърнат доброволно, с гарантирането на правата и безопасността на онези, които не могат или не искат да се върнат. Тази отговорност трябва да включва три ключови роли: ръководене на усилията за възстановяване на С., създаване на пътища за доброволно завръщане и укрепване на сирийските общности, които вече са жизненоважни части от техните общества. Това изисква нюансирани, далновидни политики, а не популистки звукозаписи.

Международната общност трябва да стои с нас, а не да ни изоставя при първите признаци на напредък. Принуждаването на бежанците да се върнат при сегашните променливи обстоятелства е не само опасно, но и морално неоправдано и нарушение на международното право. Като сирийци, ние мечтаем за родина, която е мирна и справедлива за всички нейни граждани. Докато дойде този ден, международната общност трябва да стои с нас, а не да ни изоставя при първите признаци на напредък. Бежанците не са тежест; ние сме оцелели и сътрудници, заслужаващи достойнство и уважение. Политиките трябва да дават приоритет на безопасността, доброволността и устойчивостта преди всичко.

На държавите, които обсъждат тези политики, питам: С. може да е свободна, но наистина ли е безопасна? Обявяването му така сред несигурност пренебрегва продължаващите рискове, пред които сме изправени. За нас това не са абстрактни въпроси – те определят нашата борба за справедливост и достойнство. Н. изискваме отговорите да отразяват човечността пред целесъобразността, защото цената на провала се измерва в животи“.

Предоставената от ответника в о.с.з. на 22.01.2025 г. Справка рег. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. съдържа единствено *избирателно извлечение* от следната **свободно достъпна на Интернет страница esoi.net информация от 10.01.2025 г.** - Сирийска арабска република - Събиране на информация за събитията относно падането на президента А., 26 документа са добавени през последните две седмици. Общо 17290 документа, която в пълнота съдържа следната информация:

„На 27 ноември 2024 г. войнстващата ислямистка група Х. Т. ал-Ш. (HTS), чийто контрол преди това беше ограничен до части от провинциите А. и И., започна голяма офанзива в северозападна С. със съюзнически бунтовнически фракции. Първоначално бунтовниците превзеха А., втория по големина град в страната. На 5 декември падна [населено място], а два дни по-късно и третият по големина град в С., Х. (BBC, 8 декември 2024 г.; виж също D. Standard, 8

декември 2024 г., ISPI, 8 декември 2024 г.).

На 8 декември 2024 г. бунтовниците, водени от HTS, навлязоха в Д.. В същия ден Б. ал-А. напусна страната (ARD, 8 декември 2024 г.).

Сирийските групи, които свалиха А. и превзеха столицата Д., са *разнородни* (ARD, 8 декември 2024 г.) с частично противоречащи си идеологии и дългосрочни цели (DW, 9 декември 2024 г.; Р., 9 декември 2024 г.):

Х. Т. ал-Ш. (HTS):

Най-мощната група в С., която ръководи настъплението на бунтовниците, е ислямистката групировка Х. Т. аш Ш.. Започва като официално разклонение на Ал К. в С. под името Фронт Н. и извършва атаки в Д. в началото на въстанието срещу А.. Групата преминава през няколко промени в имената си и накрая създава правителство в провинция И. в северозападна С. като HTS. САЩ, Турция и други класифицират HTS и нейния лидер А. ал-Ш. (известен също като А. М. ал-Джолани) като терористи (Р., 8 декември 2024 г.; вижте също: BBC, 8 декември 2024 г., DW, 9 декември 2024 г.).

Сирийска национална армия (SNA):

Сирийската национална армия (SNA) е фрагментирана коалиция от различни въоръжени групировки (DW, 9 декември 2024 г.), които държат част от територия по сирийско-турската граница с пряка турска военна подкрепа (Р., 8 декември 2024 г.). Въпреки вътрешните разделения, много фракции на SNA поддържат тесни връзки с Турция, като например бригадата на султан С. Ш., дивизията ал-Х. и бригадата на султан М.. Други фракции в групата се опитват да отстояват собствените си приоритети въпреки сътрудничеството си с Турция (DW, 9 декември 2024 г.). Когато HTS и съюзническите групи от северозапада навлязоха в контролираната от правителството територия на А. в началото на декември, SNA също се присъедини към тях и се биеше на североизток срещу правителствените войски, както и водените от курдите сили (Р., 8 декември 2024 г.).

Сирийски демократични сили (SDF):

Сирийските демократични сили (SDF) са съюз от курдски и арабски милиции, подкрепяни от САЩ и техните съюзници. SDF контролират по-голямата част от С. на изток от Е., както и някои райони на запад от реката. *Настоящата офанзива включва и боеве между SDF и SNA* (Р., 8 декември 2024 г.). На 11 декември SDF изгубиха контрол над [населено място] (SOHR, 11 декември 2024г.).

Други: В допълнение към групите, споменати по-горе, в С. има голям брой местни групи, които са заели позиция срещу Ал-А.. Тези групи представляват широк спектър от ислямистки и националистически идеологии. На север някои от тях са се присъединили към командването на военните операции на HTS. Групи, доминиращи на юг, се надигнаха в настоящата ситуация и превзеха югозападна С. (Р., 8 декември 2024 г.).

Последно развитие:

Новото преходно правителство и А. ал-Ш. (лидер на HTS): На 10 декември 2024 г. М. ал-Б., който оглавяваше правителството на сирийското спасение, свързано с Н.'at Tahrir al-Sham (HTS), в северозападна С. до падането на Б. ал-А., става временен министър-председател, за да оглави преходното правителство на страната до 1 март 2025 г. (MEE, 10 декември 2024 г.; вижте

също: Al J., 10 декември 2024 г.). Министрите от правителството на Сирийското спасение засега поемат националните министерски постове. Според Изследователската служба на К. (С.), някои държавни служители и държавни служители от предишното правителство все още работят в правителствения апарат (С., 13 декември 2024 г.). На 21 декември временното правителство назначи А. Х. ал-Шибани за външен министър и М. А. К. за министър на отбраната. И двамата са съюзници на лидера на HTS А. Ал-Ш. (Ал Д., 21 декември 2024 г.). В интервю за саудитския телевизионен канал Al-A. на 29 декември Al-Sharaa обясни, че може да отнеме до четири години преди провеждането на избори, тъй като различните сили в С. трябва да проведат политически диалог и да напишат нова конституция (AP, 29 декември 2024 г.).

На 17 декември Al-Sharaa обяви, че всички бунтовнически фракции ще бъдат разпуснати и интегрирани в редиците на Министерството на отбраната (Т. Г., 17 декември 2024 г.). На 29 декември Al-Sharaa заяви в интервю, че сирийското министерство на отбраната планира да включи курдските въоръжени сили в своите редици. Водят се разговори със Сирийските демократични сили (SDF) за разрешаване на проблемите в североизточна С. (повече подробности за проблемите можете да намерите по-долу) (Kurdistan24, 29 декември 2024 г.).

На 10 януари 2025 г. командирът на SDF М. А. потвърди, че неговите сили ще се интегрират в преструктурирана сирийска армия (Shafaq N., 10 януари 2025 г.). АФП съобщи на 8 януари, че според говорител на Южната оперативна зала, *коалиция от въоръжени групи от южната провинция Дараа, сформирани на 6 декември, за да помогне за свалянето на А., бойците от Ю. С. няма да се съгласят да разпуснат своите групи*. Те обаче могат да си представят интеграция в Министерството на отбраната в сегашния му вид (France24, 8 януари 2025 г.).

На 29 декември беше публикуван списък с 49 души, назначени за командири на новата сирийска армия. Имената включват някои членове на HTS, както и бивши армейски офицери, дезертирали в началото на гражданската война в С.. Според Х. Х., консултант в британския мозъчен тръст С. Н., седемте най-високи ранга са заети от членове на HTS. Според друг експерт най-малко шестима несирийци също са сред новите командири (France24, 30 декември 2024 г.).

От идването си на власт новото ръководство се ангажира да защитава правата на малцинствата (Т. Н. А., 7 януари 2025 г.). В началото на януари Министерството на образованието на преходното правителство обяви на страницата си във Facebook нова учебна програма за всички възрастови групи, която отразява по-ислямска гледна точка и премахва всички препратки към ерата на А. от всички предмети. *Предложените промени включват премахването на теорията за еволюцията и теорията за Големия взрив от уроците по природни науки. Активистите изразиха загриженост относно реформите* (BBC N., 2 януари 2025 г.).

Контрол върху Демократичната автономна администрация на С. и Източна С. (D.) и Сирийските демократични сили (SDF):

Подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA) продължи

офанзивата си срещу Сирийските демократични сили (SDF) и района на автономната администрация на С. и Източна С. (D.). През последните дни SNA превзе райони в северозападния регион Ш. и [населено място].

На 10 декември бойци на SNA атакуваха стратегически важния язовир Tableen под контрола на курдите в провинция А. (Rudaw, 10 декември 2024 г.) и напреднаха към град Kobane (Al-M., 10 декември 2024 г.). На 11 декември беше постигнато примирие в [населено място] след посредничеството на американските власти. Споразумението предвижда изтегляне на силите на военния съвет на М. (SOHR, 11 декември 2024 г.). На 17 декември това прекратяване на огъня беше удължено до края на същата седмица (P., 17 декември 2024 г.).

На 18 декември влезе в сила споразумение за прекратяване на огъня в района на А. ал-Араб (известен също като Кобани) (SOHR, 18 декември 2024 г.). SDF обвиниха Турция и нейните съюзници, че не се придържат към споразумението за облекчаване на огъня и че продължават атаките си на юг от Кобани. В същото време жителите на североизточния сирийски [населено място] излязоха на улицата, за да подкрепят съпротивата на SDF срещу атаките на протурски бойци в региона (France24, 19 декември 2024 г.). На 21 декември петима от нейните бойци бяха убити при атаки на подкрепяните от Турция сили срещу [населено място], според SDF (P., 21 декември 2024 г.).

На 30 декември П. обяви, че прекратяването на огъня между Турция и подкрепяните от САЩ SDF около [населено място] се спазва (P., 30 декември 2024 г.). В същия ден SDF заяви, че Турция строи две военни бази близо до М. и че няколко военни превозни средства и радарни системи са били унищожени от SDF (Rudaw, 30 декември 2024 г.). *В същото време имаше подновена размяна на огън между подкрепяните от Турция сили и SDF.* Според Сирийската обсерватория за правата на човека (SOHR), турските сили и въоръжените групи, съюзени с тях, са атакували село ал-Тервазия на юг от Слук в селската част на Р. с тежка артилерия и картечници, което впоследствие е довело до ожесточени сблъсъци. Специални части на SDF проникнаха в позиции на фракции, подкрепяни от Турция в село ал-Р. близо до Тел Т. в провинция Х. (Кюрдистан24, 30 декември 2024 г.). *В началото на януари над сто души бяха убити при сблъсъци в няколко села около [населено място] (Т. Н. А., 5 януари 2025 г.).* Сирийската обсерватория за правата на човека съобщи за ожесточени боеве в района на М. между SNA и SDF *и нарастващ брой на жертвите (Shafaq N., 9 януари 2025 г.).*

На 11 декември коалицията от бивши опозиционни сили, водена от HTS, пое пълен контрол над източния сирийски [населено място] ез-Зор (Ал Д., 11 декември 2024 г.). Демонстрации се проведеха в източната част на провинция Д. ез Зор с искане водените от HTS сили да поемат контрола над района. Твърди се, че някои командири на SDF са дезертирали в резултат на това (S. Direct, 13 декември 2024 г.).

Израелската страна отрече това (Енаб Балади, 10 декември 2024 г.; Р., 10 декември 2024 г.). *През нощта на 14 срещу 15 декември И. атакува с въздушни удари десетки цели в С..* Въздушните удари бяха предшествани от изявление на израелския министър на отбраната, че израелските войски ще останат през зимата на планината Х. (на арабски: Джабел Ш.), която беше

превзета миналата седмица. Премиерът на И. също обяви, че е одобрил план за разширяване на строителството на селища в окупираните от И. Г. възвишения (Т. Г., 15 декември 2024 г.; вижте също: BBC N., 15 декември 2024 г.).

На 20 декември израелските сили застреляха и раниха протестиращ в село в района на М. в Ю. С., който демонстрираше срещу действията на армията. Израелските сили също са действали в контролираните от С. райони извън буферната зона (Т. Г., 21 декември 2024 г.). *На 29 декември И. атакува оръжеен склад близо до [населено място]. Според Сирийската обсерватория за правата на човека най-малко 11 души, предимно цивилни, са били убити при атаката* (Euro N., 29 декември 2024 г.). Според сирийските медии израелската армия е навлязла дълбоко в района на К. на 30 декември и е изгонила служители от правителствените служби (Shafaq N., 30 декември 2024 г.).

Изявления на организации на ООН (сигурност, социално-икономическа ситуация, бежанци):

В. комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) съобщи, че *между началото на офанзивата на 27 ноември и 11 декември около един милион души са били разселени от провинциите А., Х., Х. и И.* Няма налични данни, но се съобщава, че хиляди сирийски бежанци са се завърнали от Л. през същия период. Бежанци също се върнаха от Турция в С. С.. В същото време някои сирийци избягаха в Л. (ВКБООН, 11 декември 2024 г.).

На 17 декември координаторът на ООН за спешна помощ Т. Ф. докладва за *критичен недостиг на храна, гориво и консумативи поради прекъснати търговски пътища и затваряне на граници* (Новини на ООН, 17 декември 2024 г.). Според У. 7,5 милиона деца в С. се нуждаят от хуманитарна помощ. Повече от 2,4 милиона деца не посещават училище, а други милион деца са изложени на риск от отпадане. Здравеопазването също е крехко. *Почти 40 процента от болниците и здравните заведения са частично или напълно нефункциониращи. Почти 13,6 милиона души се нуждаят от вода, санитарни и хигиенни услуги; и 5,7 милиона души, включително 3,7 милиона деца, се нуждаят от хранителна помощ* (У., 18 декември 2024 г.).

ООН съобщава, че *военните действия и несигурността са продължили в провинциите А., Х., Х., Л., Т., Д.-ез-Зор и К. през седмицата на 23 декември.* Поради напрегнатата ситуация със сигурността хуманитарните операции все още бяха преустановени в няколко района към 30 декември. През ноември около два милиона души в цяла С. са получили хранителна помощ под различни форми. Нестабилната ситуация със сигурността в селските райони на Х., К., Л. и Т. засегна способността на децата да посещават училище (UN N., 30 декември 2024 г.).

Към 29 декември 94 от 114-те подкрепяни от ВКБООН обществени центрове в С. възобновиха своята работа. От 27 ноември досега 58 500 души са се свързали с тях, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за защита. Според ВКБООН 58 400 души са се върнали в С. (основно от Л., Й. и Турция) между 8 и 29 декември. От началото на 2024 г. (до 29 декември) приблизително 419 200 сирийски бежанци са се завърнали; по-голямата част от тях в Р. (25%), А. (20%) и Дараа (20%) (ВКБООН, 30 декември 2024 г.).

Специалният пратеник на ООН за С. Г. П. заяви в своя брифинг пред Съвета за сигурност на ООН на 8 януари 2025 г., че докато ситуацията със сигурността в някои региони се подобрява, *безредиците продължават в крайбрежните региони, Х. и Х.. Въоръжени групи, включително терористичната мрежа на Ислямска държава - и над 60 групи с противоречиви цели - също представляват постоянна заплаха за териториалната цялост на С..* П. също съобщи за конфликта между SNA и SDF, описан по-горе, както и за нарушенията на И.. Хуманитарната ситуация също остана критична: почти 15 милиона сирийци се нуждаеха от здравни грижи, 13 милиона бяха засегнати от остра продоволствена несигурност и над 620 000 бяха вътрешно разселени. Щетите, причинени на язовира Тишрин, ограничиха доставките на вода и електричество за повече от 400 000 души (UN N., 8 януари 2025 г.).

Освен това, на 16 декември Н. R. Watch потвърди откриването на масов гроб в южен Д. (HRW, 16 декември 2024 г.). На 18 декември първият търговски полет след падането на Б. А., вътрешен полет до А., излетя от летище Д. (Ал Д., 18 декември 2024 г.). На 7 януари 2025 г. първият международен полет след свалянето на Ал-А. кацна на международното летище в Д. (Ал-Д., 7 януари 2025 г.).

На 27 декември привърженици на Б. ал-А. убиха 14 души в сблъсъци с войници на новото правителство в западната част на страната, близо до [населено място] (BBC N., 27 декември 2024 г.). Според цитирания източник BBC N., 27 декември 2024 г.: Новите бунтовнически власти в С. съобщиха, че привърженици на сваления президент Б. ал-А. са убили 14 военнослужещи на вътрешното министерство при "засада" в западната част на страната. Те казват, че 10 други войници са били ранени при боевете във вторник близо до средиземноморското пристанище Т., крепост на мюсюлманската секта алауити на А.. Сблъсъците с про-А. лоялисти са първото пряко предизвикателство срещу властта на де факто лидера на С. А. ал-Ш.. Президентството на А. падна в ръцете на бунтовническите сили, водени от ислямистката фракция на ал-Ш. Х. Т. ал-Ш. (HTS) преди малко повече от две седмици.

В началото на януари САЩ предоставя шестмесечно изключение от санкциите, така наречения Общ лиценз, за да позволи хуманитарна помощ след края на управлението на Б. А. в С.. Изключението, което ще бъде валидно до 7 юли, позволява определени транзакции с държавни институции, включително болници, училища и комунални услуги на федерално, регионално и местно ниво, както и свързани с HTS организации в цяла С.. Въпреки че не са отменени санкции, лицензът също така позволява транзакции, свързани с продажбата, доставката, съхранението или даряването на енергия, включително петрол и електричество, към или в С.. Той също така позволява лични трансфери и определени дейности, свързани с енергията, в подкрепа на усилията за реконструкция (Р., 6 януари 2025 г.). След премахването на санкциите Катар обяви, че ще помогне за финансирането на 400-процентно увеличение на заплатите в публичния сектор, обещано от сирийското временно правителство (Р., 7 януари 2025 г.).

Според Информационен лист на **ВКБООН от 30 декември 2024г.:**

След сблъсъците, които избухнаха в А. на 27 ноември, впоследствие довели до фундаментално влошаване на ситуацията в С., ВКБООН запазва присъствието си и продължава да реагира в цялата страна в подкрепа на засегнатото население. Според ОСНА (U. N. O. for the Coordination of Humanitarian A. - Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси) *1,1 милиона души са били новоразселени в цялата страна след 27 ноември.*

В резултат на ситуацията със сигурността и за да се гарантира безопасността на персонала и партньорите, подкрепяните от ВКБООН обществени центрове бяха принудени временно да преустановят дейността си след боевете, които избухнаха на 27 ноември, което в крайна сметка доведе до падането на предишното правителство.

Към 29 декември общо 94 от 114-те центрове в цялата страна възобновиха дейността си в подкрепа на разселени лица и засегнато население. С повторното им отваряне над 58 000 души се обърнаха към подкрепяните от ВКБООН центрове, за да се запишат и да имат достъп до предоставяните услуги. 26 900 сирийски семейства са получили парична помощ от началото на годината. Това включва над 115 000 вътрешно разселени сирийци и завърнали се бежанци, които са се възползвали от многоцелева парична помощ - пари за подслон и пари за препитание, за да им помогнат да разчитат на себе си, да подобрят условията си на живот и да стартират свой бизнес. Сред тях са завърналите се бежанци предимно от съседните страни като Л., Й. и Турция. От 29 декември м.г. изчисли 419 200 сирийски бежанци (26% мъже, 28% жени и 46% деца) са се върнали в С. от началото на година. Мнозинството са се завърнали в Ар-Рака (25%), А. (20%) и Дар'а (20%). ВКБООН и неговият партньор, SARC, запазват присъствието си в ключови официални гранични пунктове, които в момента работят със съседните държави (включително три с Л. и един с Й.). Екипите продължават да наблюдават граничната ситуация и движението на население навътре и навън от С.; взаимодействат със завърнали се сирийци; предоставят незабавна помощ за защита и информация за услугите на защита в центровете в техните области на планирано връщане. ВКБООН ще продължи да разширява своите присъствие на активни гранични пунктове, доколкото променящата се ситуация на сигурност го позволява.

Регионална обратна връзка на общността на бежанците относно събитията в С. автор **ВКБООН от 19 декември 2024г.:**

След събитията в С. през декември 2024 г. ВКБООН поддържа тесен контакт със сирийски бежански общности в целия регион, особено в Й., Л., Турция, И. и Е.. Предоставената информация в този документ отразява възприетията и опасенията, изразени от тези общности по отношение на развиващите се ситуацията в С.. Тези прозрения са събрани чрез различни канали, включително информационни сесии, дискусии във фокус групи, линии за помощ на ВКБООН за бежанци, доброволци за работа на терен, партньори за защита, ключови информатори и други установени механизми за комуникация с бежанските общности. Те представляват първоначална моментна снимка на гласовете на бежанците от началото на декември, отбелязвайки, че те са динамични и се променят с развитието на ситуацията в С.. В близко бъдеще ще се провеждат редовни проучвания за количествени намерения, за да се

проследят тези промени и да се гарантира оперативното планиране и реагиране се основават на приоритетите и опасенията на бежанците.

На **16 декември 2024 г.** Върховен комисар на ООН за бежанците (автор) (ВКБООН) публикува следната позиция по връщането в Сирийска арабска република, която отменя и заменя Съображенията за международна закрила на ВКБООН от март 2021 г. по отношение на хората, бягащи от Сирийската арабска република:

„Всеки има право да се върне в страната си на произход. ВКБООН има готовност да подкрепи сирийските бежанци, които, след като са напълно информирани за ситуацията в местата им на произход или в алтернативен район на избор, изберат доброволно да се завърнат. С оглед на многото предизвикателства, пред които е изправено населението на С., включително *широкомащабна хуманитарна криза*, продължаващи високи нива на вътрешно разселване и широко разпространено разрушение и щети на домове и критична инфраструктура, обаче, за момента *ВКБООН не насърчава широкомащабно доброволно репатриране в С..*

В този момент С. продължава да бъде засегната от атаки и насилие в части от страната; голямо вътрешно разселване; наличие в много части на страната с експлозивни остатъци от войната; опустошена икономика и широкомащабна хуманитарна криза, като над **16 милиона** вече се нуждаят от хуманитарна помощ преди последните събития. Освен това, както беше отбелязано по-горе, С. също претърпя масивни разрушения и щети на домове, критична инфраструктура и земеделски земи. Правата на собственост бяха силно засегнати, като през последното десетилетие бяха регистрирани широко разпространени нарушения на жилищата, земята и собствеността, което доведе до сложни спорове за собственост, чието разрешаване ще отнеме време. На този фон ВКБООН *за момента продължава да призовава държавите да не връщат насилствено сирийски граждани и бивши обичайни жители на С., включително палестинци преди пребиваващи в С., до всяка част на С..*

ВКБООН също така продължава да призовава всички държави да позволят на цивилни, бягащи от С., достъп до техните територии, да гарантират правото да търсят убежище и да осигурят *зачитане на принципа на забрана за връщане по всяко време.*

Въпреки, че рисковете, свързани с преследване от страна на предишното правителство, са престанали, други рискове могат да продължат да съществуват или да станат по-изразени. В светлината на бързо променящата се динамика и развиващата се ситуация в С., ВКБООН понастоящем не е в състояние да предостави подробни насоки на лицата, вземащи решения относно предоставянето на убежище, относно нуждите от международна закрила на гражданите. ВКБООН ще продължи да следи отблизо ситуацията с оглед предоставяне на по-подробни насоки веднага щом обстоятелствата позволят. С оглед на настоящата несигурност на ситуацията в С., Н. призовава държавите, предоставящи убежище, *да спрат издаването на отрицателни решения по молби за международна закрила от сирийски граждани или от лица без гражданство*, които преди са обичайно пребивавали в С.. Спирането на издаването на отрицателни решения трябва

да остане в сила до момента, в който ситуацията в С. се стабилизира и бъде налична надеждна информация относно ситуацията със сигурността и правата на човека, за да се направи пълна оценка на необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на отделни кандидати.

ВКБООН не счита, че понастоящем са изпълнени изискванията за прекратяване на статута на бежанец за бенефициери на международна закрила с произход от С.“.

Въз основа на изложената актуална, официална информация относно актуалната ситуация в страната на произход на кандидата съдът приема за оборена информацията, съдържаща се в Справка с вх. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС. По силата на чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

Б. „а“ - **всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата**, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане.

Б. „б“ – всички относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;

Б. „в“ - *индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя*, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства.

Според решаващия състав на АССГ и съобразно актуалната информация относно страната на произход на кандидата е дължим извод, че спрямо молителя е налице основание за предоставяне на закрила по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ - хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Съдът приема, че актуалната ситуация в страната на произход на кандидата отговаря на тълкуването, дадено в Решение на СЕС от 30 януари 2014 г. по дело С-285/12, D.: „Съществуването на "въоръжен конфликт" трябва да бъде признато с оглед прилагането на тази разпоредба, когато редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или се сблъскват две или повече въоръжени групи, без да е необходимо да може да бъде квалифициран като въоръжен конфликт, който няма международен характер по смисъла на международното хуманитарно право, и без интензитетът на въоръжени сблъсъци, равнището на организираност на наличните въоръжени сили или продължителността на конфликта да са предмет на преценка, отделна на степента на насилие, съществуващо на въпросната територия“.

По силата на т.39 от Решение на Съда от 10 юни 2021 г. по дело С-901/19 както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 56 от заключението си понятието „тежки и лични заплахи“ срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 **трябва да се тълкува разширително**. Така, за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95, се изисква да се вземат предвид всички релевантни обстоятелства по случая, и по-специално на тези, които характеризират положението в страната на произход на молителя (т.40). Всъщност, що се отнася до молба за международна закрила, подадена на основание член 15, буква в) от Директива 2011/95, макар в тази молба да не се посочват доказателства, присъщи за положението на молителя, от член 4, параграф 3 от същата директива следва, че преценяването на такава молба трябва да бъде извършено за всеки отделен случай, при което трябва да се вземат предвид редица елементи (т.41). Сред тези елементи фигурират по-специално съгласно член 4, параграф 3, **буква а) от посочената директива „всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата“ (т.42)**. По-конкретно, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 56 и 59 от заключението си, може също така да се отчетат интензитетът на въоръжените сблъсъци, равнището на организираност на участващите въоръжени сили и продължителността на конфликта като обстоятелства, които се вземат предвид при преценката на реалната опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2014 г., Diakité, С-285/12, ЕУ:С:2014:39, т. 35), както и други елементи, като *географския обхват на положението на безогледно насилие, действителното местоназначение на молителя в случай на връщане в съответната страна или съответния регион и евентуалното умишлено насилие срещу цивилното насилие, извършено от враждуващите страни* (т.43). В заключение в решението по дело С-901/19 е прието, че член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на тази разпоредба, се изисква извършването на цялостна преценка на всички обстоятелства в конкретния случай, и по-специално на тези, **които характеризират положението в страната на произход на молителя**. В решение от 28 юни 2011 г. по дело Sufi и E. с/у O. кралство (СЕ:Е.:2011:0628JUD000831907, § 241) ЕСПЧ е имал повод да посочи критерии припреценка на общата ситуация в дадена страна по произход: първо, дали страните в конфликта наемат методи и тактики на водене на война, които увеличават риска от цивилни жертви или директно са насочени към цивилни; второ, дали използването на такива методи и/или тактики е било широко разпространено сред страните в конфликта; трето, дали боевете са били локализирани или широко разпространени; и накрая, броят на цивилните, убити, ранени и разселени в резултат на боевете. Тези критерии не трябва да се разглеждат като изчерпателен списък, който да се прилага във всички бъдещи случаи.

Според т.59 от Заключение на генералния адвокат P. Pikamde, представено на

11 февруари 2021 г., по дело C-901/19 (с позоваване на решение на ЕСПЧ от 28 юни 2011 г. по дело Sufi и Е.): „За да изведе тези критерии, Европейският съд по правата на човека се позовава пряко на решение на британския съд по убежището и имиграцията. В това отношение националните съдилища съчетават различни фактори, за да измерят степента на насилие, засягащо съответната страна или съответния регион. При прегледа на съдебната практика на няколко държави членки са взети предвид също броят на починалите и ранените цивилни жертви в съответните географски зони, предизвиканите от въоръжения конфликт придвижвания, методите и тактиките на водене на война, както и последниците от тях за цивилните лица, нарушенията на правата на човека, способността на държавата или на организациите, осъществяващи контрол върху съответната територия, да защитят цивилните лица и оказваната от международните организации помощ. Голямото разнообразие на разглежданите от националните органи критерии показва, че методът на цялостна преценка е възприет от повечето национални органи при произнасянето им по молба за субсидиарна закрила, съответстваща на хипотезата по член 15, буква в) от Директива 2011/95. Този цялостен и динамичен подход предполага извършване на кръстосан анализ на съвкупността от събраните от националните органи относими данни. С други думи, посочените при подаване на молбата за субсидиарна закрила обстоятелства не трябва да се разглеждат поотделно, а да се съчетават помежду си, за да се определи съществуването на тежки и лични заплахи по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95“.

Въз основа на наведената релевантна практика на ЕСПЧ и СЕС по приложението на чл.3 от ЕКПЧ и член 15, буква в) от Директива 2011/95 за решаващия състав на АССГ е във съмнение, че по приложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ приоритет следва да се даде на актуалната обстановка в страната на произход на кандидата, по отношение на която да се извърши цялостна и съвкупна преценка, т.е. при съобразяване на всички аспекти, относими към живота и сигурността на цивилни лица, свързани с нахърняване на техни основни права по смисъла на чл.1, чл.4 и чл.19, пар.2 от Хартата на основните права в ЕС, гарантиращи зачитането на абсолютното право на човешко достойнство, на абсолютната забрана за нечовешко или унижително отношение или наказание, включително при връщането им в страната на произход.

Видно от мотивите в т.40 на Решение на СЕС от 9 ноември 2023 г. по дело C-125/22: Що се отнася, второ, до посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директива 2011/95, което се изразява в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, следва да се отбележи, че посочената разпоредба обхваща една „по-обща опасност“ от посегателство, в сравнение с посочените в букви а) и б) от същия член. По този начин се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на въоръжен конфликт, която поражда „безогледно насилие“, което предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение и тяхната самоличност, когато

степената на такова насилие *достига толкова високо ниво*, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените тежки заплахи (вж. в този смисъл решение от 10 юни 2021 г., В. Д. (Понятие тежки и лични заплахи), С-901/19, ЕУ:С:2021:472, т. 26 и 28 и цитираната съдебна практика).

От това следва, че при извънредни ситуации, като описаната в предходната точка от настоящото решение, установяването дали съществува опасност от „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 *не е обвързано* от условието търсещият субсидиарна закрила да представи доказателство, че той е конкретно засегнат поради присъщи на неговото лично положение обстоятелства (вж. в този смисъл решения от 17 февруари 2009 г., Е., С-465/07, т. 43 и цитираната съдебна практика, и от 10 юни 2021 г., В. Д. (Понятие тежки и лични заплахи), С-901/19, т. 27).

По изложените съображения съдът не споделя доводите на ответника за необходимост от доказване на „личен“ елемент на посегателство при основанието за закрила по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. Според Решение от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 Е. член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи.

Горепосочените данни за страната на произход на кандидата навеждат на извод, че след падането от власт на Б. А. *на цялата територията на страната* се осъществяват сблъсъци между две и/или повече въоръжени групи, при което степента на насилие срещу цивилното население, вътрешната несигурност и хуманитарната криза достигат толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

Тези изводи се подкрепят от данните по делото, че към момента на територията на С. действат различни въоръжени групировки, които действат в различни части на територията на страната, описани в горепосочената Информация от HRW – Н. R. Watch (Автор) Световен доклад 2025 – С. от 16 януари 2025 г. и по свободно достъпна на Интернет страница [esoi.net](https://www.esoi.net) информация от 10.01.2025 г. *Настоящата офанзива включва и боеве между SDF и SNA* (Р., 8 декември 2024 г.), т.е. налице са сблъсъци между въоръжение групировки, които контролират различни части от територията на страната. Независимо от съставянето на преходно правителство и предложението за разпускане на всички бунтовнически фракции, според говорител на Южната оперативна зала, *коалиция от въоръжени групи от южната провинция Дараа, сформирани на 6 декември, за да помогне за свалянето на А., тези бойци от Ю. С. няма да се съгласят да разпуснат*

своите групи. Т.е. дължим е извод, че тези различни въоръжени групировки остават действащи на територията на С., вкл. в конфликт една с друга. Редом с наличието на действащи местни въоръжени групировки следва да се отбележат последователно поддържаните *удари от страна на Турция и на И.*, както и наличието на военни бази на САЩ и Русия, с цел подкрепа на отделни въоръжени групировки. Потвърдена от всички официални източници е безпрецедентната хуманитарна криза на територията на цялата страна, която засяга 90 % от населението, както и разрушената в резултат на войната инфраструктура и затруднен достъп до основни услуги, което принуждава значителни маси от сирийци все още да се разселват и придвижват на територията на страната.

Следва да се отбележи, че информацията за ситуацията в Д. ал Зор се потвърждава и от обясненията на кандидата, дадени както по време на проведеното в ДАБ интервю, така и пред настоящия съдебен състав. Според него, на мястото, където е живял, е имало сблъсъци между различните племена, като едните били с курдите, а другите били с иранците и правителството – биели се помежду си.

Изложеното мотивира съда да приеме, че С. Алхусан А. е бил принуден да напусне страната си на произход, защото там е бил изложен на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота му при наличието на съществуващ въоръжен конфликт. Завръщането му в С. в този момент не е безопасно и би застрашило здравето и живота му като цивилно лице, поради което на същия следва да бъде предоставен хуманитарен статут.

Според цитираните национални практики на държави – членки в Заключение на генералния адвокат Р. Рикамде, представено на 11 февруари 2021 г., по дело С-901/19, много от тях възприемат цялостен и динамичен подход, като съобразяват релевантни в случая обстоятелства, а именно: предизвиканите от въоръжения конфликт придвижвания на цивилно население, последиците от военния конфликт за цивилните лица (разрушена инфраструктура, домове и липса на достъп до услуги), нарушенията на правата на човека. В тази връзка предоставената след 29 декември 2024 г. от ВКБООН, при отварянето на общо 94 от 114-те центрове в цялата страна, помощ на 58 000 души е крайно недостатъчна при данни за хуманитарна криза, която засяга милиони сирийци. Извършените след падането от власт на Басар А. един вътрешен и един международен полет до летището на [населено място], не удовлетворяват изискванията на чл.8 от Директива 2011/95/ЕС, които съдът не намира за изпълнени на територията на цялата страна. Следва да се отбележи, че информацията, на която се позовава ответникът от вестник Т. Gardian P. time at D. airport относно подновени полети от две сирийски авиокомпании SyrianAir и Cham W. касае инцидентни международни полети до О. арабски емирства, Б., А. и К., но не и вътрешни полети. Според същата информация: „Служителите на SyrianAir и Cham W., които все още са под санкции на Министерството на финансите на САЩ за транспортиране на наемници и оръжия, както и за други форми на трафик при А., са оптимисти, че скоро могат да се отворят нови полетни маршрути“. Според служител на местна авиокомпания "Това, че бяхме в списъка със санкции, унищожи флота ни, тъй като не можахме да получим резервни части за самолетите - флотът

ни е намалял до два самолета от 18-те, които имахме преди".

Съдът намира тази информация за неотнوسима към приложението на чл.9, ал.5 от ЗУБ, според който хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Дори в предоставената от ответника информация в справка вх. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. липсват данни за изпълнение на визираните законови предпоставки по чл.8, пар.1 от Директива 2011/95/ЕС и чл.9, ал.5 от ЗУБ - кандидатът няма основателно опасение от преследване или не е изложен на реална опасност от тежки посегателства; има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства съгласно определението в член 7 и той може *сигурно и законно да пътува* и да получи достъп до тази част на държавата, както и може *основателно да се очаква да се установи там*.

Въз основа на изложеното относно актуалната обстановка за страната на произход на кандидата съдът приема, че евентуално връщане на чуждия гражданин в С. към настоящия момент и при наличната актуална информация би било в нарушение на принципа non revoulment. В идентичен смисъл е позицията на ВКБООН от 16 декември 2024 г., с която страната ни следва да се съобрази по силата на чл.3, ал.1 от ЗУБ.

По изложените съображения е дължима отмяна на решението в частта на отказа за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ като незаконосъобразно.

На основание чл. 173, ал. 2 от АПК делото като преписката следва се изпрати на ответника за ново разглеждане и произнасяне по молба рег. № УП-23572 от 29.07.2024 г. в частта за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ при съобразяване с дадените указания по приложението на закона с оглед актуалната информация в страната на произход на кандидата.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 69-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Алхусан А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Д. Алзор, С., гражданин на С., с адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] Решение № 10628 от 08.10.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, **в частта**, с която му е отказано предоставяне на хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл. 9, ал.1, т.3, вр. чл. 75, ал.1, т. 4 от ЗУБ.

ВРЪЩА делото като преписка **в тази част** на компетентния орган при ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молба за предоставяне на международна закрила с молба рег. № УП-23572 от 29.07.2024 г. при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

ОТХВЪРЛЯ оспорването в останалата част.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му до страните чрез Административен съд София – град пред

Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: